

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 9111/03

בפני :
כבוד השופטת ד' ביניש
כבוד השופטת ע' ארבל
כבוד השופטת א' חיות

העותרים :
1. סיוע לנשים ונערות נגד האלימות
2. אל סיואר-תנועה פמניסטית ערבית לתמיכה
בנפגעות תקיפה מינית
3. כיאן-ארגון פמינסטי
4. עדאלה-המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי
בישראל

נגד

המשיב : שר העבודה והרווחה

עתירה למתן צו מוחלט

תאריך הישיבה : י"ז באלול התשס"ה (21.9.2005)

בשם העותרים : עו"ד סאוסן זהר

בשם המשיב : עו"ד גלעד שירמן

פסק-דין

השופטת ד' ביניש:

מועד פתיחתו של מעון נעול המיועד לנערות ערביות הינה שאלה תלויה ועומדת בפני בית משפט זה תקופה ארוכה וטרם באה על פתרונה. מאז הוגשה העתירה באוקטובר 2003 נתקיימו חילופי דברים בכתב ובעל-פה; יודגש כי מראשית הדרך לא חלק המשיב על הצורך הדחוף בהקמת מעון כזה, הביע נכונות להקימו ואף הציג לבית המשפט לוח זמנים מתוכנן ומשווער להקמה של המעון. אף על-פי כן עד היום לא עמד משרד הרווחה במשימה של מימוש הצהרת הכוונות שלו, מסיבות שונות הציג בפנינו בכל דיון מכשול חדש להקמת המוסד.

ב-22.2.05 ניתן צו על-תנאי המורה למשיב להגיש תשובה בתוך 30 ימים, וזאת זמן ניכר לאחר שהודע לבית המשפט כי כבר נמצא מבנה מתאים והוחל בשיפוצו. בתצהיר התשובה מסר מנכ"ל המשרד כי המעון כבר הוקם פיזית וכי הוא צפוי להתחיל לפעול לא יאוחר מ-1.8.05, וכי מתחילת שנת הלימודים הקרובה ב-1.9.05 יוחל באיכלוס המעון.

התברר לקראת הדיון היום, כי המבנה אכן הוכן באופן פיזי, אך שיטת ההפעלה עוררה מחלוקת והצריכה דיונים, ובין היתר, עוררה השיטה המוצעת התנגדות מצד ועד עובדי משרד הרווחה. כל אלה הביאו לעיכובים נוספים, והמכרז שהיה אמור לצאת לדרך במרץ 2005 לא יצא במועד, עקב חילוקי הדעות האמורים. רק עתה נתבשרנו כי המכרז פורסם ב-1.9.05 וכבר נערך סיור ספקים במקום ב-15.9.05. עתה על-פי לוח הזמנים הצפוי, המועד האחרון להגשת ההצעות במכרז הינו ב-11.10.05, ועל-פי התכנית המעון אמור להיפתח לא יאוחר מיום 1.1.06.

עוד הודיע הממונה על המעונות מטעם רשות חסות הנוער במשרד הרווחה כי נוכח המצוקה הקשה של נערות במגזר הערבי, מקיים המשרד נוהג לפיו, לשם הגנה על חיי נערות ערביות, ניתנת להן עדיפות בהשמה במעונות הקיימים המיועדים לנערות מהמגזר היהודי, בשל העדר מסגרת מתאימה אחרת; זאת עד להשלמת פתיחת המעון המיועד לנערות ערביות.

באת-כוח העותרים ביקשה כי ניתן צו החלטי שישים קץ לסחבת שכונתה בפיה "מכוונת". אין לנו ספק כי אין מדובר בסחבת מכוונת וכי הכוונות להקמת המעון היו ענייניות וכנות. עם זאת, אין להשלים עם התמשכות הטיפול וחוסר האפשרות של המשיב להתמודד עם החובה להקים את המעון ולהפעילו, חובה שעליה לא היתה כל מחלוקת.

לפיכך, אנו נעותרות לבקשה ומורות כי הצו על תנאי שניתן יהיה לצו מוחלט החל מיום 1.1.06, שהוא המועד המאוחר ביותר שבו יהיה על המשיב לפתוח לאכלוס ולהפעלה מעון נעול לנערות ערביות, כהגדרתו של מעון נעול בסעיף 1 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971.

המשיב ישא בשכר טרחת עורך דין בעתירה זו בסכום של 15,000 ש"ח.

ניתן היום, י"ז באלול התשס"ה (21.9.2005).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט